

Urząd Regulacji Energetyki

<https://www.ure.gov.pl/pl/cieplo/charakterystyka-rynku/6682,2015.html>
03.05.2024, 03:50

2015

Przedsiębiorstwa koncesjonowane

W 2015 r. na regulowanym rynku ciepła funkcjonowały 443 przedsiębiorstwa, które posiadały koncesje udzielone przez Prezesa URE na działalność w zakresie wytwarzania, przesyłania i dystrybucji oraz obrotu ciepłem. Koncesjonowane przedsiębiorstwa ciepłownicze były, w większości przypadków, zintegrowane pionowo i zajmowały się zarówno wytwarzaniem ciepła, jak i jego dystrybucją, a także obrotem. W ciągu czternastu lat badań udział podmiotów zajmujących się wytwarzaniem ciepła zmniejszył się o 3,3 punktu procentowego, natomiast o 6 punktów procentowych wzrósł udział przedsiębiorstw świadczących usługi dystrybucyjne. W tym okresie zmniejszył się o połowę udział przedsiębiorstw prowadzących wyłącznie działalność wytwórczą, natomiast wzrósł o 3,3 punktu procentowego udział koncesjonowanych przedsiębiorstw zajmujących się tylko przesyłaniem i dystrybucją oraz obrotem. Część dystrybutorów ciepła wytwarzała ciepło we własnych źródłach, które ze względu na moc zainstalowaną nie przekraczającą 5 MW nie podlegały koncesjonowaniu.

Odnotowane zmiany w strukturze form prawnych koncesjonowanych przedsiębiorstw ciepłowniczych świadczą o intensywności przekształceń własnościowych i organizacyjnych w polskim ciepłownictwie. Podczas gdy w 2002 r. działalność w formie spółek kapitałowych prowadziło nieco ponad 80% koncesjonowanych przedsiębiorstw ciepłowniczych, w 2015 r. było ich już ponad 94%. Zmieniły się również relacje w grupie spółek kapitałowych pomiędzy spółkami akcyjnymi a spółkami z ograniczoną odpowiedzialnością. Udział spółek akcyjnych zmniejszył się od 2002 r. o 7 punktów procentowych, natomiast udział spółek z ograniczoną odpowiedzialnością wzrósł o 20,8 punktu procentowego.

Od 2002 r. obserwowane jest również sukcesywnie zmniejszanie się udziału przedsiębiorstw państwowych, który w 2015 r. wyniosło zaledwie 0,2%.

Potencjał ciepłownictwa

Koncesjonowane przedsiębiorstwa ciepłownicze dysponują zróżnicowanym i rozdrobnionym potencjałem technicznym określanym przez dwie podstawowe wielkości, tj. zainstalowaną moc cieplną oraz długość sieci ciepłowniczej. Koncesjonowani wytwórcy ciepła wytwarzają ciepło w źródłach różnej wielkości z przewagą ilościową źródeł małych do 50 MW (57,1% w 2015 r.). Tylko jedenaście koncesjonowanych przedsiębiorstw dysponowało mocą osiągalną swoich źródeł przekraczającą 1 000 MW, a ich łączna moc osiągalna stanowiła ponad 1/4 mocy osiągalnej wszystkich źródeł koncesjonowanych. Podmioty te działały również w obszarze wytwarzania energii elektrycznej. Spośród badanych przedsiębiorstw w 2015 r. 8,7% nie posiadało koncesjonowanych źródeł ciepła.

W 2015 r. całkowita moc cieplna zainstalowana u koncesjonowanych wytwórców ciepła wynosiła 56 048,7 MW, a moc osiągalna - 54 767,9 MW.

Koncesjonowane przedsiębiorstwa ciepłownicze dysponowały w 2015 r. sieciami o długości 20 456,0 km, przy czym należy zaznaczyć, że wielkość ta obejmowała sieci ciepłownicze łączące źródła ciepła z węzłami cieplnymi oraz sieci niskoparametrowe - zewnętrzne instalacje odbiorcze. W okresie czternastu lat badań koncesjonowanych przedsiębiorstw ciepłowniczych długość sieci przypadająca na jedno przedsiębiorstwo uległa podwojeniu. W 2015 r. na jedno przedsiębiorstwo przypadało 51,3 km sieci wobec 23,8 km w 2002 r.

Nadal pozytywnym zjawiskiem obserwowanym w ostatnich latach pozostaje zahamowanie wzrostu wartości wskaźnika dekapitalizacji majątku trwałego (liczonego ilorazem wartości umorzenia majątku do wartości księgowej aktywów trwałych brutto), który w latach 2002-2007 systematycznie rósł od poziomu 54,75% do 60,05%. Od 2008 r. wzrost wskaźnika uległ zahamowaniu i jego wartość zaczęła się obniżać aż do poziomu 50,86% w 2015 r.

Produkcja ciepła i zużycie paliw

Znaczna część ciepła wytworzonego przez koncesjonowane przedsiębiorstwa ciepłownicze była przeznaczona na zaspokojenie własnych potrzeb, a pozostała jego część wprowadzona została do sieci ciepłowniczych zarówno własnych, jak również sieci będących własnością innych przedsiębiorstw. Przy czym ostatecznie do odbiorców przyłączonych do sieci, po uwzględnieniu strat podczas przesyłania, trafiło 61,0% wyprodukowanego ciepła. Ponad 50% ciepła oddanego do sieci w 2015 r. było przedmiotem dalszego obrotu.

Ponad 63% ciepła wyprodukowanego w źródłach, tj. 227,7 tys. TJ zostało wytworzone w kogeneracji z produkcją energii elektrycznej.

W 2015 r. paliwa węglowe w dalszym ciągu stanowiły ponad $\frac{3}{4}$ paliw zużywanych w źródłach ciepła. Obserwowany w poprzednich latach systematyczny wzrost udziału paliw stosowanych w jednostkach wytwórczych stanowiących źródła OZE, w szczególności biomasy, uległ zahamowaniu. Udział źródeł OZE w produkcji ciepła obniżył się o 0,4 punktu procentowego w stosunku do roku poprzedniego i wyniósł 7,4%.

Dywersyfikacja paliw zużywanych do produkcji ciepła była nieco większa w przedsiębiorstwach produkujących ciepło w procesie kogeneracji. W tej grupie przedsiębiorstw już 30% zużywanych paliw to paliwa inne niż węglowe, w tym 7,9% to oleje opałowe, 7,7% gaz ziemny i 9,1% biomasa.

W 2015 r. wolumen sprzedaży ciepła ogółem (łącznie z odsprzedażą innym przedsiębiorstwom) wyniósł 345 585,3 TJ, a więc kształtował się na nieco wyższym poziomie niż w 2014 r. (341 775,9 TJ) - wzrost o 1,1%.

Nieco ponad 41% wolumenu sprzedaży ciepła realizowane było bezpośrednio ze źródeł, natomiast pozostała część za pośrednictwem sieci ciepłowniczej. Tylko 16% ciepła

sprzedawanego bezpośrednio ze źródeł dostarczone zostało do odbiorców końcowych, a pozostała część trafiła do sieci ciepłowniczych dystrybutorów. W przypadku sprzedaży ciepła za pośrednictwem sieci ciepłowniczej do odbiorców końcowych trafiło aż 97,1% ciepła.

Sytuacja ekonomiczna

W 2015 r. zanotowano wzrost zarówno przychodów, jak i kosztów sektora ciepłowniczego odpowiednio o 3,9% i o 6,2%, przy czym koszty stałe wzrosły o 14,5%, a zmienne obniżyły się tylko o 0,6%. Wśród kosztów zmiennych dalszemu obniżeniu uległy koszty paliwa technologicznego; dokładnie o 5,4%. Natomiast koszty paliwa technologicznego stanowiły w 2015 r. 41,9% kosztów wytwarzania ciepła.

Przychody z działalności ciepłowniczej ukształtowały się na poziomie 17 522 242,2 tys. zł, koszty zaś - 17 266 029,1 tys. zł. W 2015 r. sprzedaż ciepła w stosunku do 2014 r. wzrosła o 1,1% przy wzroście przychodów ze sprzedaży ciepła o 3,7%.

Na kształtowanie poziomu przychodów przedsiębiorstw ciepłowniczych istotny wpływ ma, między innymi, rodzaj paliwa zużywanego w źródle, który z kolei kształtuje średnie ceny ciepła. W 2015 r. średnia cena wytwarzanego ciepła wyniosła 38,57 zł/GJ i wzrosła o 1,7% w stosunku do 2014 r. W 2015 r. ceny ciepła wytwarzanego z paliw innych niż paliwa węglowe i biomasa uległy obniżeniu. Wzrost cen ciepła wytwarzanego z węgla kamiennego stanowi istotny element kształtowania poziomu przychodów sektora ciepłowniczego oraz obciążeń odbiorców ciepła ze względu na dominującą rolę tego paliwa w wytwarzaniu ciepła w kraju.

Stawka opłaty za usługi przesyłowe ukształtowała się w 2015 r. na poziomie 17,49 zł/GJ i wzrosła w stosunku do 2014 r. o 3,6%.

Z kolei wynik finansowy osiągnięty przez przedsiębiorstwa ciepłownicze w 2015 r. ukształtował się na poziomie 256 213 tys. zł i był znacznie niższy niż w 2014 r. Istotne znaczenie miało w tym przypadku obniżenie wyniku na działalności ciepłowniczej w przedsiębiorstwach posiadających źródła ciepła, w których ciepło wytwarzane jest w kogeneracji z energią elektryczną. Poza tym, pogorszenie wyniku finansowego wiązało się również z obniżeniem rentowności przedsiębiorstw ciepłowniczych. Wskaźnik rentowności w 2015 r. ukształtował się bowiem na poziomie (+) 1,46%, a więc obniżył się o 2,17 punktu procentowego w stosunku do 2014 r.

W latach 2002-2015 korzystne zmiany wykazały z kolei wskaźniki techniczne. Istotnie wzrosła w tym okresie sprawność wytwarzania, natomiast sprawność przesyłania kształtowała się na niemal niezmiennym poziomie. Na podkreślenie zasługuje znaczący spadek intensywności emisji, głównie pyłów, dwutlenku siarki oraz tlenków azotu, ale również dwutlenku węgla.

Wśród wskaźników ekonomicznych należy odnotować systematyczny wzrost wskaźnika wydajności pracy, mierzonego wielkością przychodu ze sprzedaży na zatrudnionego, który w badanym okresie zwiększył się ponad dwukrotnie, co jest niewątpliwie wynikiem

restrukturyzacji zatrudnienia. Również produktywność majątku trwałego utrzymywała się w badanym okresie na stałym, wysokim poziomie. Z efektywnością funkcjonowania przedsiębiorstw ciepłowniczych skorelowane są silnie stosowane przez nie ceny ciepła. W 2015 r. średnia cena jednostkowa ciepła w kraju ukształtowała się na poziomie 48,97 zł/GJ i wzrosła o 3,7% od poprzedniego roku.

Rok 2015 przyniósł również zmiany wskaźników finansowych - wzrosło całkowite zadłużenie przedsiębiorstw sektora i obniżyła się płynność finansowa.

Na pozytywne zmiany zachodzące w sektorze w latach 2002-2015 wskazuje znaczący wzrost wskaźnika reprodukcji majątku trwałego w tym okresie oraz udział przedsiębiorstw realizujących przedsięwzięcia inwestycyjne wśród przedsiębiorstw biorących udział w badaniach Prezesa URE.

Ponad 71% poniesionych nakładów przedsiębiorstwa przeznaczyły na inwestycje w źródła ciepła, pozostałą część w sieci dystrybucyjne. Od 2002 r. nakłady w źródła wzrosły ponad czterokrotnie, natomiast w sieci ciepłownicze ponad dwukrotnie.

Finansowanie inwestycji przez koncesjonowane przedsiębiorstwa ciepłownicze odbywało się głównie ze środków własnych. W 2015 r. udział środków własnych w finansowaniu poniesionych nakładów wyniósł ponad 70% nakładów całkowitych.

Data publikacji : 19.09.2016

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)